

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран. у злату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштом
упућеном непосредно админи-
страцији „Гласа Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручије, г.
Петру Рамадановићу, к. п. аген-
ту у Котор. Дониеси се шаљу
уредништву. Рукописи се не вра-
ћају.За огласе плаћа се: на сваку
ријеч или за број од пет цифа-
ра по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Превдерега, отправник посло-
ва Велике Британије на Цетињу,
преминуо је у Мантони, послје ду-
гог и тешког боловања. Посмртни
остатци покојникови превезени су у
Лондон, гдје ће бити погребени. По-
којнику вјечни помен, а породици
наше топло саучешће у њеној тузи.

СВЕЧАНО КОНСТИТУИСАЊЕ КЊ. ВЕЛИКОГ СУДА.

Лицем на Јован-дан 7. ов. мј.
извршио се у дворници Књ. Вели-
ког Суда значајан и свечан акт.
Тог дана је по највишем налогу Њ.
Кр. В. Господара вршилац дужно-
сти Министра Правде др. Л. Војно-
вић увео у дужност новопоставље-
ног пресједника Великог Суда др.
И. Бакотића и чланове Великог
Суда преустројеног у смислу новог
Закона о устројству судова од 6
Децембра прошле год.

У 10 сати пр подне сакупише
се у дворници Великог Суда чланови
В. Суда са пресједником дром Бако-
тићем и пензионисани Великосудије
предвођени сердаром Ј. Радовићем
у наступању бив. пресједника В.
Суда Војводе Церовића који због
породичних прилика, бјеше задржан
у Никшићу. Свечаном чину при-
суствоваху сви наши Министри са
Пресједником Државних Савјета и
Министром Унутрашњих Дјела Вој-
водом Божом Петровићем.

У простору одређеном на пу-
блику бјеше многобројно заступан
чиновнички свијет.

Вршилац дужности Министра
Правде поздрави присутне бесједем
у којој истакну значај Никољдан-
ских судских рефорама садржаних у
основним државним Законом о суд-
ској власти и о преустројству су-
дова, у законима о грађанској и кр-
вичној надлежности и наскоро у
Законике о судском парничном по-
ступку. Говорник нагласи да већ
сама та чињеница, да је Велики Суд
услед Никољданских рефорама по-
стао у истини највиши на правној
основи уређени Суд у овој Држави,
што до сада био није, полаже једин-
ствени, управо историјски печат
овијех законима и овоме моменту.
Вршилац дужности Министра Правде
поздрави најзад новог Пресједника
који са нашега Приморја, окружен
поштовањем правничкога свијета и
свих својих суплеменика, одавна се
Господареву позиву да тврдом вје-
ром у успјех свете ствари уреди
највиши суд у земљи и да ш њим
управља, па нове чланове Великог
Суда и чланове одступајуће који
су постојалим радом и великом рев-
ношћу заступали традиције старог
суђења и, нагласивши да је Никољ-
данска пријестона бесједа, та дивна
манифестација владарског држав-
ничког ума, равна најљепшој по-
бједи нашег Увишеног Владоца
заврши, призивљући благослов Све-
могућег и позивљући присутне да
нашега Господара, Књаза Рефор-
матора, подраве усрдним српским
усликом:

Да живи Књаз Господар!

Сви се присутни најодушевље-
није одаваше овоме позиву и двор-

ницом заори троструки Живо! Њо-
говом Краљевском Височанству Го-
сподару.

Након тога шеф одјељења у Ми-
нистарству Правде др. Кнежевић
прочита Књажевске Указе поставља-
ња Пресједника, чланова и подруч-
ног особља Великог Суда, на пошто
се то читање доврши, др Војновић
прими на ваклетву пресједника Дра
Бакотића и чланове Великог Суда.
Пошто се удали из дворнице Врши-
лац дужности Министра Правде и
сви присутни, бивши чланови Вели-
ког Суда извршише предају канце-
ларију и списа Пресједнику Вели-
ког Суда.

* * *

Након свечаног конституисања
Великог Суда, Пресједник др. Ба-
котић изасла Њ. Кр. Височанству
Престолонаследнику следећу де-
пешу:

Њ. Кр. В. Књазу Насљеднику

Тополица.

Примивши данас дужност пред-
сједника Великог Суда узимљем сло-
боду најпокорније изјавити у име
моје и у име чланова подручног ми
Суда Вашему Краљевском Височан-
ству ојећаје моје најдубље ода-
ности.

Др. Бакотић.

Његово Кр. Височанство Књаз
Насљедник благоволио је истога дана
одговорити Дру Бакотићу следећим
бројавом:

Г. др. Бакотић

Пресједник Великог Суда

Цетиње.

Од свег срца честитам Вама,
Господине Пресједниче, и подруч-
ним Вам члановима Великог Суда
повјерену Вам дужност, коју кете
вршити на задовољство Мога Оца и
Господара а која ће сретна и на-
предна бити милој Црној Гори.

Данило.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 10 јануара.

Чланак „Н. Времена,“ о ком не-
јасно говори једна депеша бечког
„Кор Вироа“ у посљедњем нашем
броју, од ријечи до ријечи гласи:
„Јевропа се наводи још под дубо-
ким утиском путовања грофа Лам-
дорфа и питање о резултату, по-
стигнутом у Бечу, служи најинте-
ресатнијом темом. Турска, да пре-
дупреди посљедице бечких савјето-
вања, хита да изведе своје реформе
на свој начин: из Цариграда и ма-
кедонских средишта сваки дан дола-
ве извјештаји о преображању жан-
дармерије, о хватању преступника,
о промјени чиновника, премјештању
валија и т. д. Инак у исто доба из
истих средишта долазе извјештаји о
отпору мухамеданског становништва,
о раздирању плаката, којима се
објављују реформе о новим насиљ-
ма против Христијана у Битољском
вјлајету, о побунама Арнауца, о
распрама међу турским реформато-
рима Ферид-папом и Халми-папом.
Ови македонски извјештаји довољни
су, да се свесно јасно види, како су
садашње турске журбе, да се уми-
ри Македонија, веома слабо јамство
стварног и трајног примирења. Мо-
же се и не сумњати о доброј вољи

Султана, који је можда, под утиском
путовања грофа Ламдорфа, дошао
до убјеђења у неопходност побољ-
шања положаја у јевропским про-
винцијама, — али премјештање тур-
ских власти с једне на другу стра-
ну и очевидно осуство првог услова
објављених реформама — новаца, не
обезбјау ништа добро. Може се до-
путити, да Турци до највесног
степеня имају разлога, када тврде,
да објављене реформе, које су већи-
ном само примјенљиве већ посто-
јећих закона, могу побољшати по-
ложај. Али гдје је гаранција, да ове
реформе неће остати мртвим словом,
као и сами турски закони, у којима
је доста добрих уставова. Питање о
тих гаранцијама и јест у овом часу
најбитније, и ово је постављено на
дневни ред баш путовањем грофа
Ламдорфа, који се на мјесту ује-
дио, да питање о реформама треба
поставити тако, да њихово остваре-
ње не допусти никоме никакве сум-
ње Баш питање о овим гаранци-
јама, које су *conditio sine qua* по-
ва уздржање жељенога *status quo*
на Балкану, и морало је бити пред-
метом савјетовања у Бечу. Ако се
државе не могу задовољити тур-
ским реформама, то је прије свега с
тога, што ће оне бити вазда мјере
без гаранција, а Русија и Аустро-
угарска траже реформе с гаранци-
јама. А такве ће бити реформе, које
ће бити предложене Турској са уз-
јамним сагласјем Русије и Аустро-
угарске. Било би преразо већ сада
дати тачни надрт тих рефорама, али
није трудно установити главне тач-
ке. Прије свега треба реорганизи-
рати финансијско јевропских вјлајета,
особито сакупљање пореза и вачни
япљивања чиновника, жандарме-
рије и војске. Ради тога је потре-
бита стварна финансијска контрола,
наравно не сасвим повољна Илдишу,
куда су се до сада пиљали сви при-
ходи државни. Даље је потребито
преобрати жандармерију, коју тре-
ба такође ставити под строгу кон-
тролу, јер је потпуно тачно дока-
зано, да су се скорашња македон-
ска свијерпства често вршила у при-
суству по кат кад и учешћем тур-
ских власти. Најбољом контролом
над жандармеријом били би официри
из неутралних јевропских држава
(Белгије, Холандије, Швајцарске).
Најпослије било би жељети у нај-
већем степену, да се установи кон-
трола над општом управом Маке-
доније, и на ту сврху неопходна је
особа, независна како од турских
традиција, тако по могућности и од
самог Илдиша. Све ће ово може бити
неколико бољети турско самољубље,
али ће ва то надокнадити двостру-
ком користи самој Турској. Реформе
с поузданим јамством, да ће бити
извршене, Турцима ће бити најбо-
љим валогом уздржања њихових јев-
ропских посједа. Како изгледа, у из-
вјесним цариградским круговима већ
се увиђају ти турски интереси. У
самој ствари, Турској је потребита
мала операција у њезињим јевроп-
ским провинцијама. Свака операција
наравно изазиваће несвјесни отпор
болесног организма, и потребит је
ивјесни напор, да савлада тај от-
пор. Треба се надати, да ће се Тур-
ска показати способном да схвати
глас разума и да ће сама изаћи у
сустрет помоћи, која јој се пружа.“

Исти петроградски лист, гово-
рећи о новчаној помоћи коју је Цар
Никола послао православним црквама
у Старој Србији, измијеу осталог
вели: „Ово пожртвовање Господара
Цара веома је знаменито и у другом
обвиру. С погледом на његово ско-
рашње пожртвовање у корист маке-
донске вејачи, која је нашла при-
бјежишта у сродној Бугарској, оно
служи високим знаком, како су суд-
бине српскога и бугарскога народа
једнако блиске срцу рускога Цара
и саме Русије. Нека то Бугари и
Срби запамте једном за свагда! Оба
највиша пожртвовања треба да слу-
же балканским народима драгоценим
валогом, да се Русија неће умирити,
док се страдања, које је дарило
срце рускога Цара, коначно не пре-
кину. Како страдање Македонаца,
који су присиљени гроним прогон-
ством да напуштају своја огњишта
посред љуте зиме, тако и опсаде ма-
настира и рушење црква у право-
славној од искона Старој Србији,
која се на силу претвара у муха-
меданску земљу, не могу се нити
ће се даље трпјети. Не у продужењу
тих влочиштава, него у мирном рав-
воју Македоније и Старе Србије
гледа Русија оно политичко *status quo*,
уздржање којег она у сагласју
и повјерењу са Аустро-Угарском сма-
тра неопходним условом мира на
Ближњем Истоку“.

Посјета и сјајни дочек њемачког
Престолонаследника у Петрограду,
одма послје бављења грофа Лам-
дорфа у Бечу, врло је значајан по-
литички догађај. „Журнал де С.-Пе-
терабург“ овако је лаконски обја-
вио његов долазак: „Њемачки Пре-
столонаследник долази у Петроград,
гдје ће бити гост Њ. В. Цара. Ова
је посјета нови знак оних традици-
оналних пријатељских односа, који
постоје између двије царске фамилије
на већу срећу обију држава.“ А
„Петроградске Вједомости“ овако по-
вдравилају младога госта: „Срдачни
дочек њемачког Престолонаследника
претвара се у догађај дана. Високо
симпатична личност младога њемач-
кога Насљедника сама собом при-
влачи општу пажњу. Ми морамо
живјети са будућом Њемачком, и
имамо о чем, објављено и разумно да
се споразумијемо! Бољи Руси нијесу
ништа имали против ње, као огњи-
шта свијетлих идеја и необичне про-
свјете... Ми смо одили и још ћемо
дуго одити на науку код Њемаца.
Политички неспоразуми, при гигант-
ском напредовању наших двију др-
жава, уопште су тако мало значајни,
да упореду са једнаким циљевима
културног унапређивања и даљег
материјалног развића не играју прво-
степену улогу. Бољи људи има прус-
ке границе као и код нас то схва-
ћају. Кратко бављење њемачког Пре-
столонаследника у Русији, на жалост,
не допуштаје му, да се изближе упо-
вна с њом и с њеним умним живо-
том, који сада ва године у годину
све јаче бије у руском народу. Али
ћемо се надати, да ће и мимолетна
посјета Петрограда оставити дубоки
утисак у младој души њемачког
Престолонаследника, пробудивши у
њему жељу, да изближе упознаде
крилатог сфинкса, који још не по-
знаје своје сопствене оиле и који се
називае Русијом“.

Ман. Острог, 2 јануара 1903 год. — (Брдско-Никшићко учитељско Удружење) Ово удружење држало је 7 — односно 1-ву вредну сједницу. Најприје су учитељи овога удружења корпоративно присуствовали четрдесето дневном парастосу заслужног Надзорника пок. Бура Поповића. На истом је чијодјелствовао г. Архимандрит Острошки Петроније Раичевић, а учитељски хор отпјевао је „вјечнаја памјат.“ Парастосу је присуствовао осам учитеља повећи број поклоника, који бичају дошли у овој светој обитељи.

Послије парастоса држао је дирљиви говор новопостављени учитељ Ждребанички г. М. Михаиловић, споменувши у краткој живот и рад овог заслужног радника на пригорској просвјети. — Уа то да споменемо са особитом захвалношћу, гостопримство г. Архимандрита, који нас је и оном приликом почастио овако, како он умије са својом даровитошћу.

Послије овога приступило се сједници у манастирским просторијама. Предсједник је отворио сједницу са бесједом и подписатом оставком на управу; учитељство му није уважило оставку, негс исту Управу отворило и за ову годину. Затим је екупштину једногласно усвојила уписати ускојеног за добротвора „Матиле Српске.“ При закључку сједнице, жалити је што нијесу присуствовали сви чланови удружења, који ће бити окривљени према Правилнику. Идућа сједница одређена је 13 априла ове гов у Никшићу и да на исту донесу одређену уплату.

Један од пријетивјех.

(Извјештај П-го — 12 редовне сједнице „Беш.-Ком.-Загарачког“ учитељског удружења.) Учители Ђешанске нахије, Комана и Загарача држали су своју П-гу, односно 12 редовну сједницу 15 децембра ове 1902 године у Релеви. На истој — по предходно написаном програму следеће:

1. У мјесној цркви Релешкој, храму св. Николе, удружење је држало парастос главном школ надзорнику пок. Буру Поповићу. Овај свети обред обавио је поп Томо Кажић, члан удружења.

2. Мјесни учитељ, предсједник удружења, Видак Пејовић држао је у школи практично предавање 1-ом разреду из српског језика о слову м.

3. Учитељ Лука Аплћ поднио је сједници чланак „Како ће учитељ стећи и одржати поштовање у народу.“ Исти чланак дат је на преглед и оцјену учитељу Петру Мајићу, подпредсједнику удружења.

4. Учитељ Видак Пејовић читао је своју оцјену на рад учитеља П. Мајића, поднешен првој сједници „Појам о природи.“ Исти је рад са рефератом повраћен писцу, да га према реферату и друштвеним напоменама препише и управи удружења поврати.

5. Учитељ Петар Мајић поднио је друштву дпо свога рада „Распоред наставног градива по мјесецима“; који је рад повраћен писцу, да га према друштвеним напоменама преради и продужи, па да га на идућој сједници поднесе.

Л И С Т А К.

НИКОЛА АЛЕКСИЈЕВИЋ НЕКРАСОВ

(поводом двадесетогодишњице од његове смрти.)

С Пушкином и Лермонтовом руска поезија достиже највишу тачку. Она је над свим осталим гранама књижевности; њени су преставници вође цијелог књижевног покрета. Роман је тек с Гогољем учинио прве кораке к правој уметности, а драма с Гробоједовом, али су обоје још слаби према снажној лирици и епској стихованој поезији. Од смрти ова два највећа лиричара руска поезија опада, а роман и приповијетка заузимају прво мјесто у литератури. Дотле је страни свијет аво руску књижевност највише по пјесницима, после ће је знати по приповиједанима. Читав низ великих, талентованих приповиједача излази на књижевно поље, ствара снажне, дуготрајне и уметнички израђене проповеде, и задивљана Јевропу не само богатством појединачних опажана и дубином провидана у људску душу, него и конструктивном уметничком вјештином и социјалним значајеи својих романа и приповиједака. Руски је роман захватио све слојеве, ввнио све стране руског живота, све велике покрете руске душе, све вистактивно нагоне масе народне, све политичке нијансе руског друштва, све важније типове, па чак и анархичне а изузетне индивидуалитете.

Такав снажан покрет руске белетристике бадио је у асјенак остале књижевне гране. Још се по мало држала литерарна критика, и то више са своје смјелости, него са богатства идеја и тачности погледа. Поезија већ није могла доћи на ту висину, али је покушала да уђе у правац остале књижевности, да се потчини напредним и

6. Учитељ Симон Кажић, поднио је дпо свога рада „Минералогја за П. Ш. и IV. разред.“ Исти је рад дат на преглед и оцјену учитељу Луки Аплћу, који ће на идућој сједници са својим ивјештајима и примједбама поднијети друштву.

Идућа сједница одређена је за Дражевину 1 фебруара 1903 год.

Релева, 15 децембра 1902 год.

Управа удружења.

(Један српски епос.) Што смо ми под првим улеском епопеје о боју на Косову Николе Ђорића, рекли, то почиње и наша хладна књижевна критика признавати. Г. М. Цар у задарском „Приморском Српском Листу“ између осталог пише:

Писац, који је и раније познат био као добар пјесник, ступио је овим својим доиста знаменитим дјелом међу прве пјеснике српскога народа, и није прећерано казати да ће његово дјело, кад готово буде, по замашности и вјештачкој изради својој, заувети мјесто међу епохална дјела на нашем језику. Рекох, кад буде готово, јер је ово, што је писац сада издао, тек прва књига у XII пјесама, у којој је, тако рећи, предисторија косовскога боја, а оне саме битке, са дознатим нам током догађаја и односно катастрофом, као да ће бити предмет једне друге, вјероватно пошљедње књиге. С обзиром на раније, махом неуспјеле покушаје плазмације епске грађе о косовској погибији у једну уметничку цјелину, ја сам — исповиједам — овај Ђорићев еп увео у руке с прилично довом неповјерења, чему је много допринишло и оно моје навике истакнуто убијеђење да је данашње кроз провјачно и аналитично доба веома неподесно за поетска васкрпанања наше епске прошлости. Док је о томе савшо Бранко и док су то дјеломне покушавали Његуш и Милутиновић, најве пјесници који су, више мање, својом младошћу и сами долазили до пошљедње дане легендарног доба наше народне борбе, то се могло разумјети; али да ће се и данас наћи пјесник, који би кадар био да се овим на пола фабулозним легендама тако занесе, да их својом евокативном силом пред нама оживи и њихов оштрчали костур заодјене месом и мишићима, то је ствар коју ја, у Золино и Едисоново доба, нијесам могао слутиати. Па ипак је та невјероватност остварена. Српски пјесник, којеу сам навше име неписао, дао нам је у овом сједну овом праву и чисту епопеју, која по форми одговара свијем правилима све врте пјесништва, а што је много важније, својом садржином дивно остварује једну омиљену идеју наших старијих пјесника, најве епско-поетски живопис у великом стилу најважнијег догађаја наше тужне прошлости.

Наравно, да се писац није у свему држао суше традиције; он је у економију свог епса унио неке епизоде и нека лица, која су апсолутно плод његове фантазије, али се, у великијем пртама и у оквиру уметничког плана своје радње, опет строго држао предања, не обврнући се нимало на то, што је т. зв. историјска критика у потоње вријеме нека факта оборила као неистинита, или бар покушала да их обори. Пјесник је овдје пунијем правом, задржао за се пуну слободу уметничке интерпре-

хуманим идејама 40-тих и 60-тих година, да напусти чисту уметност, па да пјена о невољи народа и мучном животу у ондашњици. Остављајући чисто лична осјећања и естетичко задовољство које је прожи мило пјесме Пушкина и Лермонтова, руска поезија понародила се, окренула се слабијим и потиштенима, цвјела је о њиховим јадима и о патњи парија друштвених, тражећи бољу будућност, на мјесто несносне садашњости. Као што је руска приповијетка имала храбре борбе за напредак Русији, тако је и поезија стала упередо с њом, помижући да ојача овиј лијепо дух напретка, који је Русији донио уништење крепосног права.

Најважнији представник тога пранца у руској књижевности, најпризнатији и најповнатији пјесник тога доба после Пушкина и Лермонтова био је Некрасов. Рођен је 22. новембра 1821. год. у винициком срезу подолске губерније, а школовао се у јарославској гимназији и у петроградском универзитету. Његов ђачки живот био је врло тежак; било је ту и гладовања, и на порног рада, и болести и других тешких доживљаја. Да би могао живјети, Некрасов је давао лекције и радио на појединим листовима, али је и покрај великог рада имао много часова тешке материјалне оскудице. Једнога дана су га набацали из стана, задржали му ствари, а њега пустили да се на јаккој амии смрава. Ту би можда и пропао, да на њ нико нишли и одвели га у један од старих, полуразваљених станова, у које прибјегава крајња сиротиња.

Па ипак гладан, сломљен радом, сиромашни студент био је у ђачким круговима омиљена личност, био је њахов првак у весељу, њихов вођ при излетима, њихов углед при разним ђачким туририма. А поновије, кад је својим књижевним радом

тадије оне далеке ерпске прошлости, а ваљда га је у томе руководио и мисао да нека благодотворна предања није паметно рушити, и да су неке легенде, које су с народном душом ерасле, истинитије и од саме историје.

Међу фиктивним особама, које је Ђорић у своје причање углео, заузимае прво мјесто Срђа Злопоглеђа, или тачније, Марко Краљевић, од Усеуда претворен у Срђу Злопоглеђу, који, попут Омирова Одисија и Вергилијева Енеје, слави у подземни свијет, и ту дознаје шта је управо судбина људска и рашта је српски народ морао да пане у ропство. Писац је у овој епизоди очито хтио да нас поучи како се „драги Бог на Србе ражљути за њихова страшна сагрјешења“, и његова је намјера, бесумње, племенита била; но баће их који ће сумњати. Да ли је тај одбег провирни дидактички сијер умјестан био у једном епском спјеву, који треба да нас моралише и поправаља више примјерима честитог дјелања, више карактерима и осјећајима својачијех јунака, него ли најштетеним и навалачним поукама Какомуудраго, мени се, лично, ова епизода опет свиђа, и пјесник је у њеној изради имао заанаго пред очима VII. књигу *Енејиде*, у којој Вергилијев јунак слази кроз Сибилину пећину у пакао, гдје му отац његов, Анхиз, предскажује главне догађаје римске историје.

Кад би ме когод упитао, ко је управо јунак Ђорићева спјева, не бих знао да му тачно одговорим, је ли то цар Лазар. Милош Обилић, или Марко Краљевић, који се скоро у једнакој мјери истачу и славе; стога ће можда бити најтачније рећи да је предмет, који се у *Косову* опјева, само Косово, као што се у *Луканову* латинском епу опјева *Фарсало*, премда се у њему подједнако истачу и Помпеј и Цезар и Катон. Но пошто су српски јунаци кудикаме више у матеку копрену увијени од чувених историјских лица из грађанског рата и староме Риму, то су и њихови карактери много подеснији за пјесничку обраду, и српски је писац на легендама, што се уз њихова имена вежују, навукао сву корист, коју је могао као уметник отуд да извуче. Ако су главне особине епскога спјева јединство радње, отмијеност и занимљивост гатке, Ђорић је рекао бих, потоња два увјета потпуно постигао; а колико се већ сада може судити, епизодичне слаке, које је он у своју пјесму углео, као да неће нимало сметати јединству његове радње.

(Поштованим читаоцима.) „Бранково Коло“ направило је свој осми тецај и од нове године ступа у *девету* годину. За то вријеме стекло је „Бранково Коло“ пријатеља и међу књижевницима и међу читаоцима претплатницима.

Истини за љубав морамо рећи, стекло је и непријатеља; непријатељи листу су они нехатни претплатници, који су тако бевобирни, да ни последице толикога нашега мољакња ни претња не нађоше за поштено да нам платте за лист, ма да су га примали. С њима ћемо се рачунати на начин који нијесмо досад ни мислили употребљавати, али смо га споменули у посљедњем броју и тога ћемо се држати.

У толико већа хвала уредним и тачним нашим претплатницима, који савјесно

стекао велики успјех, престали су и дани материјалне невоље.

Поетски рад Некрасовљев угледао је први пут свијета 1840. године, у збирци „Мечти в Звуку“, али бев потписа пјесничкова. То је учињено по савјету Жуковскога, коме се збирка није баш најбоље допала, па је хтио писцу колико толико да олакша подношење оштрих оцјена. Жуковски је имао право; највећи руски критичар Белински врло се неповољно изразао о тој збирци Пјесника је то ваљдељо, па и ако је књига изишла бев потписа, под почетним писменима његова имена (Н. Н.), он је учинио као и Гогољ са својим „Хансом Келхартеном“; покупио је све књиге из књижара и уништио их.

У даљем свом раду Некрасов је, исто као и Гогољ, имао већег успјеха. Већ друге двије његове пјесме, „На дорог“ и „Кр родина“ допало се се врло јако Белинском, који ни мало није крпо своје увбуђење, изазвано читањем тих пјесама. У то вријеме Некрасов је постао сталан сарадник „Отачественнахъ Записокъ“, а од 1. јан. 1847 он је увео на се власништво „Савременика.“ Он је као његов власник издржао све вријеме од 1847 до 1855, кад је у Русији владала реакција, која је јако спречавала напредовање књижевности и распрострањавање листова.

Од 1856 до 1866 наступили су били бољи дани за „Савременик“, и Некрасов је начинио од тога листа књижевни центар, прикупивши најбоље руске књижевнике око њега, као што је то и раније било, кад је овај лист први пут дошао у његове руке. Сарадници његовог листа и чланови тога литерарног круга били су први руски књижевници: Тургеев, Толстој, Гончаров, Достојевски, Островски, Григоровић, Черничевски, Доброљубов и др. Кад је 1868 на

и уредио плаћају. Њих молимо да нам и одад остану вјерни.

„Бранково Коло“ нема ни с које стране никакве материјалне помоћи. „Бранково Коло“ је упућено једино на уредне претплатнике и — платише. На стаје лист, осим огромна труда и бриге, још и огромних новчаних жртана.

Нити покренуемо лист из какве спекулације или конкуренције, нити из тих узрока, ето толико година трајемо око њега, улажући све што можемо да лист испуњава ону празнину, коју мишљасмо пошунити у нашој књижевности, кад га покренуемо.

Кад смо покренули „Бранково Коло“, није у цијелој Аустро-Угарској било ни једнога листа за забаву и књижевност, није га било ни у Србији (осим једнога мјесечника) а у Црној Гори и Босни и Херцеговини бјеше тек по један.

Да је била потреба таквога листа, доказали су у првом реду наши књижевници. Они се одазваху, тако рећи, листом, те потпомогаше и дпоше лист својим именима и својом сарадњом. Данас смијемо рећи, да мало има Србина и књижевника свијетлога имена и положаја у књижевности и у српском друштву, који се није јавио чим тим у „Бранкову Колу“.

С првим бројем повео је „Бранково Коло“ пјесник „Балканске Царице“ и оне дивне свесрпске име „Онамо онамо“, Његов Краљевског Височанство Никола I. са прослављеним и омиљеним пјесником нашим Змајевом Уз њих се увхваташе Симо Матавуљ. Марко Цар, Јован Живановић, Радивоје Врховић први у коло. За њима и уз њих, доцније, пристадоше један по један. Да их споменемо неколико:

Стојан Новаковић, Илар. Руварац, Милан В. Милићевић, Јован Ђорђевић, Чедо Мијајковић, А. Халић, Св. Вуловић, А. Ђукић, Љуб. Недић, П. П. Ђорђевић, Светомир Николајевић, Љуб. Стојановић, Љуб Јавановић, Јаша Продановић, Дим. Руварац, Јанко Веселиновић, Стеван Стемац, Бран. Ђ. Нушић, Бор. Станковић, Радоје Домановић, Лаза Томановић, Момчило Иванић, Ђорђе Поповић Давичар, В. Вујић, Б. Будисаљевић Приједорск, Б. С. Николајевић, Милан Будисаљевић, Милан Шевић, Ср. Пашић, Св. С. Симић, А. Шантић, Сима Аврамовић Драг. Ј. Илијћ, Св. Ђоровић, Јов Стефановић а Вилевски, Тодор Стефановић Вилевски, Драгаша Милутиновић, Мих. Валтровић, Милета Јакшић, Станоје Станојевић, С. Н. Томић, Тих Остојић, Јован Радонић, Владан Ђорђевић, Бор. Поповић, Павле Поповић, Илија Вукићевић, Павле Марјановић, Јелена Јов. Димитријевићка, Једа П. Спа сићка, Мил. Р. Веснић, Милан Савић, Јован Сундечић, Лујо кнез Војновић, Р. Одавић, Андра Гавриловић, Дан. А. Живаљевић, М. М. Петровић, Чед. А. Поповић, Буру Шурмин, Ст. В. Поповић, Илија Огњановић, Драг. Павловић, Милан Андрић, Милорад Митровић, Тих. Ђорђевић, Мил. Павловић, Слободан Јовановић, Свет. Ранковић, Таса Миланковић, Лујо Адамовић, Јован Туроман, Лука Зема, М. М. Васић, Милан Недељковић, Мојо Медић, Ђорђе Магарашевић, К. Суботић, П. С. Талетов, Мих. М. Вујић, Милутић Јакшић, Св. Коларовић, А. Г. Митоп и т. д. до најмилијих почетника и почетница.

мјесто „Савременика“ увео у своје руке уређивање „Отач Записака“, опет је био усинио да око листа прикупи тадашње најбоље књижевне снаге у Русији.

У почетку 1875 год. Некрасов је почео побољевати. Болест се појачала у прољеће 1876 год. а у јесен исте године Некрасов је отишао у Крим, одекле се у зиму вратио у Петроград. У прољеће 1877. било му је лакше, али се болест погоршала с јесени 1877 године, а 27 децембра исте године Некрасов се ослободио свих мука земљанских.

Поезија Некрасовљева нема један од ређен карактер, али већим дијелом исказује *незадовољство животом*. Некрасов је својим пјесмама ввнио не само свој лични бол, своје претрпјене муке, своју патњу у младости, него је умно осјећаи и невоље цијелог руског народа. Његов пјесме одају племениту душу пријатеља народног и честито срце једног демократе. Некрасов је био незадовољан тамнијим странама рускога живота, незадовољан друштвеним стањем Русије, незадовољан немогућношћу напретка. Његова сатира ударила је без милости на све што је у руском друштву било далеко од његових идеала; његов дух бунно се против мрачних низина у којима је била руска држава; његово осјећање било је вагорено устајалошћу друштвеног живота у Русији. Он је припадао колу великих и свијетлих проповједника реформаторских виједа, чии су многи чланови завршили трагично свој патнички живот, посвећен добру свга народа. Ипак, у његовим пјесмама има и неких звука, има и љубавног тона, има неусиљене идиличне радости, али је све то споредно. Битни карактер његове поезије то је љубав према народу, тежња к напретку Русије и неза-

Ми смо увјерени да је овакав лист и даље потребан. Стога ћемо и даље трајати, догод нађемо помоћи у тако одличних помагача, који су нас досад помагали, а обављали су нам још неки достојни најугледнијих намећу досадашњих сарадника.

Отварамо, дакле, претплату и за год. 1903. Цијена и погодбе ованачене су на посљедњој страни листа.

На крају и овдје напомињемо, да наш лист није ни с које стране материјално обезбјеђен, да је листу материјални отплатник обезбјеђен једино у уредном плаћању.

Листи нико не можемо више давати ми по слушаној цијени ни бесплатно. Нека нам се нико и не обраћа с таким молбама, које траже листу само штеће.

Корице стају 240 круне (не само 2 круне као досад), јер су украшене и ликом Бранковић у златоу.

И претплату, а особито новце за корице и новце за рекламване бројеве треба слати *унапријед* с наруџбином; иначе их не можемо увјезити. Пошљак у натов скупо стају.

Уред. и Администр. „Бранкова Кола“.

(На знање г.г. претплатницима). Због разних домаћих неприлика, као и због већољубног броја претплатника, још не дадох у штампу своју монографију о Црногорском Владици Господару Петру I-ом. Поред овога, у којем предуваћу привично ме ометаће и жеља, да у књигу — ако се икако мога — додам и што најесам у повину на претплату обећао, а на име: *Лик Светитеља, уједино са факсимилом његова писма*, чим би управо попунио све спољашње захтјеве једне ваљане монографије. Супрот свима неповољним околностима, ја ћу ипак, Боже вдравља, одржати своју ријеч и књигу дати у штампу вајдаље у мају тек. године. Зато молим досадашњу г.г. претплатнике — којима и иначе нијесам новац унапријед тражио — да се мало стрпе. У исто доба молим свакога, ко би имао ма и најмањи неки нештампани документ или истинито народно предање, које би се односило на рад или личност самог Светитеља, да ми га изводи послати на *претис*.

Цетиње, јануара 1903.

С поштовањем
Проф. Л. Поповић.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 10 јануара.

(Из Митрополије). Високопреосвештеног Митрополита Г. Митрофана постигла је велика жалост. Његов отац преминуо је у дубокој старости у Грбљском селу Главати, куда је Његово Високопреосвештенство одма похитало. Јучер је био погреб честитоме старцу, који је и дубокој старости — било му је преко деветдесет година — мудро управљао кућом и оставио је пуном унуцади, а доживио је и праунуцади. Вјечни покој његовој доброј души, и вјечна му памјат!

Брчели, 6 јануара 1903 год. — У прошлој години 30 децембра у племену Брческом преселио се је у вјечност умрели свештеник Јово Јовановић у 96-ој години свога живота. Покојник рукополо-

довољство савременошћу. Некрасов је припадао једној великој, препорођајној епоси руског живота и његова поезија хармонијира с најглавнијим књижевним дјелима тога доба. Она одговара Тургењевљевим „Ловчевим запискама“, Достојевскога „Бедним људима“, Гончаровљеву „Обломову“; ова стоји под јаким утицајем критике Белинскога, Чернишевскога и Доброљубова, и има, као и дјела ових великих писаца, нарочиту друштвену вредност.

Некрасов је у нас мало превођен. Једну од најљепших његових pjesама „Идем ли ноћу по улици тамној“ преве је Змај. Ова pjesма је тужна слика бијеле људске; вапај pjesников изазван новољом живота:

Да ли се осећаш, кад сам оно бољан,
Бољан и гладан, валикс' са сивим!
У соби нашој, ледекој и пустој,
Нара ј' на уста ишла као дим.

Памтиш ли ове тугоморне часе?
Знаш ону киншу? Онај сумрак сив?
Сни ти је плак'о, а ти си му паром
Грејала руке, — док не био жив.

Некрасов је умро од болести; он није као други дочекао мученички вијенац у борби за своје идеје. Чернишевски, Доброљубов, Достојевски, Писарев и други његови другови и сарадници одужили су свој дуг народу не само књижевним радом, него и својом слободом, па и својим животом. Те жртве нијесу биле сасвим узалудне: Русија је већ учинила велики напредак од времена кад су се њени највећи књижевници трудили да унаприједи њен унутрашњи живот и да пронеу њено име широм цијелога образованог свијета.

И „Одјека“

—**—

жен је за свештеника у брству Јовановића, гдје је и служио св. олтару до своје смрти. Живот покојника био је изведен и жалосним, а у потоње вријеме и радосним данима. Он је био свештеником онда кад се од свештеника не тражаше само да олтару Господњем служи него и Отачству — мачем и пушком на бојном пољу. У младим својим годинама поп Јово као свештеник учествовао је у биткама на Крајини, где је брата и сина изгубио, а у кући скоро сам остао. Ратовао је онда, а и после, носећи у прве редове сјекиру са бираним јунацима црногорским на Никшићкој кули. За његова јунаштва и прегалаштва Њ. В. Господар одликовао га је златном Обилња медальом. — Покојник је био благе и племените нарави, побожан и ревносан у служби, а свуђ и свакоме омиљен, што је била узрок, те се на жаловање над покојником бијаше слегао толики свијет, да га још нико толико пред тај храм видио није. Опједо су свршили свештеници у манастиру св. Николе, а сахрањен је пред црквом св. Вознесенија. Учитель Вукосавовић држао је врло дирљиви говор над покојником, а такође и свештеник Јован Јовановић. У говорима истакнут је био живот овога заслужнога старца и као свештеника и као ратника. — Мир праху његову. — Бог да му душу прости и лака му црна земља — амин.

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

КАРАКАС, 6 јануара. — Њемачки ратни брод Пантер покушао је да уљево у Маранканбо, бомбардирајући тврђаву Сан Карлос, која је одговарала цуцњавом, одбијши непријатеља и нанавијени му штете. У изгледу су компликације.

ЦАРИГРАД, 6 јануара. — Од јучер велика олуја са свијегом, који је проузроковала велике штете по суху и по мору. Комуникације по свима обалама прекинуте.

— Турски листови доводе да се реорганизира Јандармерија у вилајету адријанопољском.

ПЕТРОГРАД, 7 јануара. — Њемачки Престолонаследник дошло је Цару модел ратног брода „Бруншвиц“, као дар од стране Цара Вилхелма. Исти креће са Великим Књазом Насљедником да прегледа вибурску регименту, којој је шеф Цар Вилхелм.

АТИНА, 7 јануара. — Цар Вилхелм је званично пријавио Краљу посјету свога Престолонаследника.

ЦАРИГРАД, 7 јануара. — За вријеме богослужења у саборној цркви Кул-Капу у Стамбулу један апотекарски помоћник испалио је два револверска метка на јерменског патријарха Орманијана. Једно врло га је погодило у десно раме. Рама није опасна. Атенатор је ухваћен.

ПАРИЗ, 7 јануара. — Делкасе је изјавио у камари, да је државне Француске у македонском питању достојно њеним традицијама. При расправи иностраног буџета он ће подмијети камари ова могућа разјаснења.

БЕЧ, 8 јануара. — На конференцији престаника чешких и њемачких за компромис у питању јевреја. Чеси су тражили потпуно једнакост права чешког јевреја. Сви Њемци су најавили, да се тај услов не може примити, тако нема основа за даље преговоре, и с тога се оједница разључила.

БЕРЛИН, 8 јануара. — Билор је изјавио у рајхстагу односно државна Њемачке према балканском пи-

тању, да је оно мирно и непарташчино, без непријатељства према икаквој држави, заинтересираној у том питању.

ПЕТРОГРАД, 8 јануара. — Њемачки Престолонаследник, услед лаког нерасположења, у посљедњем часу одустао је од пута у Новгород.

ПАРИЗ, 8 јануара. — У елисајском савјету Делкасе је изјавио, да Француска наставља своју акцију у корист реформа, које ће моћи потпуно обезбједити побољшање стања македонског становништва.

ПЕТРОГРАД, 8 јануара. — Њемачки Престолонаследник потпуно се опоравио, само до сјутра неће излазити због чувања.

СОФИЈА, 9 јануара. — У пркос жестокој студени Македонци настављају бјегати преко границе од нове године. У рилски манастир дошло је 30 мушких и 5 женских и 4 дјеце.

ЦАРИГРАД, 9 јан. — Атенатор на Патријарха јерменског изјавио је, да га је хтио убити, јер је Патријарх хтио да га изгнају. Многи су уапшени.

ПАРИЗ, 10 јануара. — Опет је јучер отпочело бомбардирање са њемачког бродовла тврђава Санкарлос и данас се наставило. Тврђава још се опире, са великом штетом. Понашање Њемачке не може се разумјети, пошто Венецуела прима услове савезника.

БЕРЛИН, 11 јануара. — По најновијим вијестима њемачко бродовље огњем из типова разрушило је и запалило тврђаву Санкарлос.

—**—

ПРВА НИКШИЋСКА ШТЕДИОНИЦА У НИКШИЋУ.

ПМОВИНА

БИЛАНС, ДАНА 31. ДЕЦЕМБРА 1902 ГОДИНЕ

	Круна			Круна	
Готовина у Благајни — — — — —	740	44	Уплаћени капитал акционара — — —	60.937	24
Зјамови издати народу — — — — —	131	580	Улоге на штедњу — — — — —	43.576	14
Намјештај у канцеларији — — — — —	—	—	Повајмљени новац са стране (ресконат)	18.930	—
одбија се 10% одкупљене вриједности „ 58	464	—	Резервни фонд — — — — —	72	—
Потраживање у конто-коренту — — — — —	434	10	Зарада у 1901 години — — — — —	616	28
„ у привременом рачуну — — — — —	35	72	Преносна камата за 1903 годину — —	1.712	83
Трошкови оснивања — — — — —	—	—	Чиста зарада за 1902 годину — — —	7.827	77
по одбитку уписнице од нових акција	—	—			
у 1902 год. уписати Кр. 169	—	—			
по одбитку 10% отписа „ 74 „ 243	418	—			
Укупно	133.672	26	Укупно	133.672	26

ПРИХОД

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА

РАСХОД

	Круна			Круна	
Преносна камата из 1901 године — —	734	16	Од намјештаја 10% отписа — — —	58	—
Камата наплаћена у 1902 години — —	11.567	—	Од трошкова оснивања 10% отписа — —	74	—
Провизија — — — — —	3.418	29	Камата плаћена на овајмљени новац са стране	2.055	60
Разни приходи — — — — —	78	36	„ „ „ улоге на штедњу — — —	2.130	13
			Трошкови (плате, трошкови канц., огрјев итд.)	2.644	48
Укупно	16.502	81	Добитак — — — — —	9.540	60
			Укупно	16.502	81

Пословођа: Јоца Петровић с. р. Контролор: Синан Лучић с. р. Управни Одбор: Иван Вуица с. р. Гавро Лаковић с. р. Предсједник: Поп Ђока Мијушковић с. р. Благајник: Мато Чопић с. р. Књиговођа: Милан Сабљић с. р. Иван Максимовић с. р. Вуко Вулетич с. р. Крсто Каваја с. р. Вуко Кривокапић с. р. Мило Томашевић с. р. Лука Ђуровић с. р. Поп Ђока Мијушковић с. р. Јово Голијанин с. р. Васо Пипер с. р. Нико П. Ђаљевић с. р.

Овај биланс прегледали смо како то наређује чланак 39 штедионичког штатута и нашли га у потпуном реду сранивши исти са главним и споредним књигама.

Надворни Одбор

Предсједник:

Поп Видак Поповић с. р.

Цано Рецовић с. р. оф Радован А Мијушковић с. р.

Јово Јовановић с. р. Симо Шобајић с. р.

ПОЗИВ.

На 3-ћу Редовну Главну Скупштину „Прве Никшићске Штедионице“ у Никшићу, која ће се одржати 26. Јануара ове године, Скупштина ће одпочети свој рад у 9 сати прије подне, као улазница на Главну Скупштину служиће уплатна књижица за улазницу, према чланку 15-том Штедионичких Правила.

Дневни ред:

1. Поднашање рачуна и рада Равнатељства и Управног Одбора од 1. Јануара 1902 г. до 31. Дец. 1902 г.
2. Извјештај Надзорног Одбора.
3. Рријешење закључних рачуна и (Биланса).
4. Ријешење о равнатељству и избор контролора.
5. Разрјешење Надзорног Одбора и избор Надзорног Одбора.
6. Избор 2 члана Одбора са стране.
7. Евентуални предлози Акционара.

Предсједник поп Ђока Мијушковић.

Никшић, 3. Јануара 1903 год.

О Б Ј А В А

Буро Дулегић, с Љуботиња, отпутовао је, има 12 година, у иностранство. Отрагу 8 год. јављао се својим ближњим из Македоније, а од тада од њега нема гласа.

На молбу његова синовца Јоса умољава се свако ко би о том пигогод знавао, да достави

Мин. Ин. Дјела.

О Б Ј А В А

Зарија Оташев Марковић, са Данилови-Гради, отпутовао је отрагу тридест година у иностранство и у току тога времена није о себи давао никаквог гласа.

Умољава се свако ко би о поменутом Зарији знао да достави

Мин. Ин. Дјела.

ПОП ЈОВО ЈОВАНОВИЋ

преселио се је у вјечност 30. Децембра прошле године, а сахрањен је 1. Јануара ове године у 96-ој години свога живота. Не могу пропустити а да овом приликом не изјавим особиту благодарност Његовом Високопреосвештенству Г. Митрополиту Митрофану, Министру Војном г. војводи Пламенцу на брајојавном саучешћу. Г. г. војводи Машу Ђуровићу, члану Великог Суда Лабуду Рајчићу, Ристу Вујовићу, кап. Милану Поповићу, председнику вирске општине Иву Чоликовићу и Јовану Радичевићу на писменим саучешћима. Хвала г. г. проту Хајдуковићу са свештеницима: сардаром Јоком Војводићем, Луком и Савом Вукосавићем, Илијом Бошковићем, Милом Копитовићем и Јованом Јовачевићем, који покојника до вјечне куће испратили. Хвала проту Капи са Угњанима, командиру Вукановићу и оф. Вукмановићу са Подгоранима, кап. Ђоновићу с Томићима, оф. Нику Петрову с Дупиљанима, Милу Роговићу оф. са Горњоселанима. Хвала Сотонићима и Буковичанима, хвала учитељу г. Вукосавићу и свештенику г. Јовачевићу, који над покојником дирљиве говоре држаше и у име свих присутних с њим се опростише. Хвала браћи и пријатељима који га у болијести пречуваше, од срца оплакаше и до вјечне куће испратилише.

Брчели, 6 јануара 1903.

О ж а л о ш њ е н и:

Поп Нико Јовановић с родбином.

Р. 186 Бр. 3 1—1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти ниједна неабрањена ма сузруге, односно мајке.

АНЂЕ ТРЦЕТА рођене ВУШУРОВИЋ,

која се пресели у вјечност 29 децембра пр. год.

Овим путем најсрданије захваљујем: Њ. Високопреосвештенству Г. Митрополиту Хадј Сави Косановићу на израженом ми саучешћу, као и г. г. министру просвјете војводи Симу Поповићу, Марку Петровићу управитељу Приморске нахије и доктору Ковачевићу на његовом лекарском труду око покојнице.

Особита хвала г. г. свештеницима Вујановићу и Вучковићу, који над покојницом опјело извршише, г. г. учитељима Ђурићу и Лошичићу са ђацима, као свему многобројном грађанству без разлике вјере, који покојницу испратилише до вјечне куће.

Такође захваљујем мојим пријатељима и знајцима с Цетиња, Бара, Ријеке, Подгориче, Никшића и са стране, који телеграфски изјавише ми своја саучешћа, те у многоме ублажише нашу велику тугу.

Поново свима и свакоме најдубља вјечита хвала.

Улицы, 2 јануара 1903 г.

О ж а л о ш њ е н и:

Сузруг: Алфредо; синови: Нико, Илија и Ђорђе са осталим родбином

Р. 140 Бр. 4 1—1

Главна овлашћена интернационална

Агенција за путовање

БРАЋА БАНАЦ

у Дубровнику

За преважање паробродом и жељезницом уз обаљене цијене:

- из Дубровника за Нев-Јорк преко Хавре
- " " " С. Франциско (Калифорнија) преко Хавре;
- " " " Аласка;
- " " " Монтевидео и Буенос-Аирес;
- " " " Пунта Арена;
- " " " Валпараисо;
- " " " Икике;
- " " " Оакланд;
- " " " Нев-Зеланд;
- " " " Аустралију.

За путне карте, треба се обратити истој Агенцији.

Извјештаје и рајзашњења даје и госп. Спиро Јовановић у Котору.

Р. 66 Бр. 91 3—12

О Г Л А С

Грађевна машин-шлосерска радионица

"Катаунска Улица" број 8.

Прима на израду и поправку све грађевинске радње: оков врата, прозора, израду шпихерта, гвоздени кревета, оградe за баште и гробнице гвоздене и жицом плетене, крстове за цркве, громобране, намјешта и оправља: водоводе, пумпе и водоскоке.

Прима на оправку сваковрсно шиваће, парне и друге машине. Намјешта и оправља електрична звонца.

За сваки посао даје писмену гаранцију.

Услуга је брва и тачна, у свако доба дана и ноћи.

Цијене умјерене.

Цетиње, 1. јануара 1903.

С поштовањем:

Фрањо Матијевић,

испитани грађевин машин-шлосер.

Р. 88 Бр. 1 1—2

ПРОДАЈЕМ

моју кућу, улица Баја Пивљанина број 56, до уласка на Обилића пољани и Балшића пазару. Ко је жели купити нек се пријави. За новац могу чекати.

Од данас па у будуће нећу одговарати за дуг мојих синова који би учинили.

Цетиње, 10 јануара.

Иво Ђ. Марковић.

Р. 47 Бр. 5 1—1

Јавна благодарност

Са тужним и увијелијем срцем свима нашим сродницима, пријатељима и познаницима јављамо, да се наш никад непречаљени син, односно брат, унук, синовац и стричевић

Крсто В. Марковић,

трговачки агент

у најљепшем цвијету младости — у 21 години живота — послје дуговременог боловања у Тријешћу 28. Дец. прошле године преселио у вјечност.

Јако дирнути великим одзивом саучешћа, које јам у неколико огромни бол за милим покојником блажи, не можемо пропустити а да овим путем најискреније свима не захвалимо.

На првом мјесту благодаримо: г. г. Андрији, Роберту и Рудолфу Гајзони, у чијој је трговачкој кући наш покојник био и особито љубав, повјерење и оданост уживао, услед чега му и на самртничком одру скуподјен вијенац положише.

Свездана хвала г. Јовану Милошевићу — Херцеговцу — родољубу, који је покојника за сво вријеме боловања походио, а по смрти особито труд улагао и нас тужне тјешпо.

Искрена хвала г. Виталу Кантони са свом фамилијом и персоналом своје радње, који су нам изразили искрено саучешће, испратили и мртво тијело покојника; госп Вељку Матановићу, који је као друг непрестано бдио око постеље драгог нам покојника; г. Фердинанду Беран — пованством којег је наш покојник ступио у уваженој радњи Гајзони; г. г. Јову Дугоњи Марку Вокићу, К. Везешковићу, фамилији Буторач, Едуарду Страдели, Франу Лучићу, Јовану Јовановићу — Црногорцу, који су искрено у нашој тузи учествовали, труд улагали и спроводу присуствовали.

Особита хвала пречасној госпди: Леонтији Куртовићу и Јеротеју Ђирдану, који нас тужне тјешмише и покојника свечано спроведоше, као и свему грађанству Тријешћа без разлике вјере и пола, који у великом броју спроводу учествова.

Не мања хвала пречасној госпди: протјереју которском Бућину и протођакону Милановићу, који нас при вавосу мртвог тијела на вавора сусретоше и достојно са грађанством которским на челу с г. Пером Рамадановићем мртво тијело протпратише. Хвала г. Симу Вучинићу на искреном саучешћу и труду.

Пријатељска хвала г. г. капетану Ђолу Гвозденивићу, потпоручику Андрији Неневићу и Сп. Гвозденивићу, који нас са неколицином Подгоричана у Котору сусретоше, искрено учествоваше и покојника до вјечне куће протпратише. Последњем Сп. Гвозденивићу хвала и на положеном вијенцу.

Хвала м. Шћепу З. Петровићу, Луки П. Петровићу, Перу Врбици, Нику Николићу и осталим, који на Његуше ноћу сусретоше и покојника пречуваше.

Урдна хвала г. г. протјереју Павлу Петровићу, командиру попу Николи Симовићу, попу Перу Ивановићу, попу Арсу Поповићу, командиру Томици Кликовцу, командиру Стојану Поповићу, командиру Стеву Анђушићу, учитељу попу Вуку Поповићу, Стеву Вујановићу, капетану Зарији Вуксановићу, подкомандиру Ивану Петровићу; учитељима: Вуксану Радонићу и М. Поповићу и осталим који мртво тијело у близини Бајина сусретоше и протпратише.

Велика хвала г. г. протјереју Крсту Матановићу, свештенику Јагопу Николићу, командиру и управитељу Машану Божовићу, Ристу Поповићу с браћом, учитељу Симу Вулетићу са ученицима, Ђуру Матановићу, Марку Гвозденивићу и осталим грађанству Цетиња обојег пола, који мртво тијело при уласку у варош дочекаше и протпратише.

Особита хвала г. г. Шпиру Поповићу, управитељу Зетске нахије, Јовану Давовићу великосудији и пречас. протођакону Радичевићу, који немогући спроводу присуствовали, телеграфски и писмено особито тужна нам саучешћа послаше.

Такође хвала: пречасном свештенству Ријечком; г. г. капетанима: Илији Г. Поповићу, Перу Ђурашковићу и Нику Поповићу, председнику општине Илији Шћеповићу, попу Белу Вујовићу и осталим грађанству Ријечком, који у велико на сусрет нађоше и покојника протпратише.

Срдечно захваљамо: г. г. свештенику Војину Поповићу, официру Неневићу, барјактару Пејовићу, који мртво тијело на Крњичкој Каменици са неколицином Подгоричана дочекаше; г. г. Зарији и Бојку Гвозденивићима, који такође у близини Крњичко Каменице сусретоше и на мртвачкој скрињи вијенац положише; г. Илији Златичанину, који нарочито из Никшића дође и са неколицином Подгоричана у средини Љешанске нахије сусрете; омладини подгоричкој особито благодаримо, што покојника у Љешкопољу онако дирљиво и братски дочекаше, оплакаше, вијенац положише и до вјечне куће протпратише; г. капетану Радичевићу и свима оним грађанима Подгоричким, који ноћу од Крушевца па до куће мртво тијело са плачем дочекаше и у кући унесоше.

Незамјерно благодаримо: г. г. командиру Петру С. Пајовићу, трговцу С. Вујовићу са Вједопављанима и Даниловграђанима; командиру Велици Лавовићу са Кучима; подкомандиру М. Шаковићу са Братоножанима; Ристу Раичевићу са Љешкопољцима; официру Радовићу са Момчићанима; Боку Ђотковићу са Дајбабима; Нешу Попову са Љажковчанима и Митровићима, који у великом броју долазише и народње покојника ожаллише и спроводу учествоваше.

Пријатељска хвала г. Васу Златару, који са фамилијом нарочито из Никшића дође и на самртничкој скрињи вијенац положи. Велика и особита хвала: г. г. царско отоманском консулу г. К. Петропулоу, командиру Павлу Вујисићу попу Видаку Поповићу, кап. Вешовићу, поручику Ђумовићу, кап. Вулу Вучинићу, кап. Марку Беговићу и пошт. чиновнику Илији Поповићу, г. свештеницима, учитељима са ученицима, цјевачком друштву "Бранко" и уопште свему грађанству подгоричком без разлике вјере, пола, који у великом броју спроводу, погребу учествоваше и до вјечне куће милос нам покојника испратилише.

Пријатељска и незаборављена хвала: г. г. потпоручику Јевту Невезићу и писару Шпиру Радовићу, који се у име своје и омладине са покојником дирљиво опростише.

Напољетку вјечита и свездана хвала драгом нам свештенику, господину Крсту Поповићу, који се на гробу са ријечју веома дирљивих родитељских, свештеничких и грађанских осјећаја са покојником опростио.

Свијема који нам телеграфски, писмено и на како тугу блажише особито захваљамо.

Подгорича, 8 јануара 1903 г.

Тужни и ожалошкени:

Отац Василије Марковић; мати Јаница; брат Глиго; сестре: Јелена, Зара, Анђа и Зорка; ђед Симо; стриц Мато; стрина Ружица; стричевић Велимир, Љубица, Стефа и Неда са осталим родбином.

Р. 915

Бр. 6

1—1